ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನೀವು ಇದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಟಿಗೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಂಪಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಶಾಸಕರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಈವಾಗ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂ ನಲ್ಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಶಾಸಕರು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಹಿಂದೆ ನೀವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಲಿಬರಲ್ ಆಗಿ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನಂ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಯಲ್ಬಾರ್ಗಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಕಂಡಿಯಂವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ''ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯ''ಕ್ಕೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯುರೆಡ್ಡಿ (ಯಲ್ಬುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಪುರಸಭೆಯುನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಲ್ಬುರ್ಗಿ (ರಾಯುಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ನಗರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ಪುರಸ್ಥಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದೆಯೇ ? ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ನೀಡುವರೇ ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ಯಲ್ಬು ರ್ಗಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ''ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯ'' ಕಟ್ಟಿ ಸಲು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಹಿಂದಿನ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ರವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನೂ ಸಹ ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ? ಯಾವಾಗ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಿರಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೯೮೧ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಯಲ್ಬುರ್ಗ ಪಟ್ಟಣದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೭೫೫೦ ಇದ್ದು ಈಗ ೮೫೦೦ ಆಗಿದೆ. ಯಬ್ಬುರ್ಗ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಗಂಟೆಗೆ ೨೧೦೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರಂ ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಬಾವಿ, ಏರಂ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ೧೩ ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಜಲಸಂಗ್ರಹಾರಗಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಯೋಜನೆ. ೧.೩೧,೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದಿದ್ದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಯನ್ನು ಪುರಸಭೆಗೆ ತಾರೀಖು ೨೬-೬-೧೯೭೨ರಂದು ವಹಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪುರಸಭೆಯಂಪರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೧ರ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡಂ

6TH APRIL 1985 317

ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗೆ ೧೮೦೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಕೊಡುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಹುಪ್ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ವಿತರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ೧೯೮೪ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಣಿ ಕೊಡುಗೆಸುಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ತೋಡಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಕೈಪಂಪ್ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೮ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೈಪಂಪ್ ನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ಪೆಲ್ ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪಂಪನಂ ಅಳವಡಿಸಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಎಲ್ಲು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದಿನ್ನ ಪ್ರತಿ ತಲಾ ೩೬ ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸುಲಭ ಶೌಚಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೆವು. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪರುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೂರನೇ ಸಲ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಟುಡರ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸಪರಾಜ ರಾಯುರೆಡ್ಡ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ ಸರಿ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಆವಾಗಲೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಈ ಕೆಲಸಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿನಿಂದಲಾದರೂ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ೇುಂಟ್ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ...ತಾವು ಮಾನ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಛೇಂಬರ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳ.

ಶಿವವೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ **ಬ**ಡವರಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳದ ಬಗ್ಗೆ

೧೭ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್ (ಹೊಸನಗರೆ). ... ಮಾನ್ಮ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಗಣಿಕೆದಾರರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಡ ಜನರು ರೈಕೆರು ಆ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರ ಪೋಲೆ ತುಂಬಾ ದೌರ್ಜನ್ಮದಿಂದ ವರ್ತಿಸಂ ತ್ತಿದ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗದೆ ಡಿ.ಎಫ್.ಒ, ಆದ ಶ್ರೀಮೂನ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಉರುಪಲು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಬಡ ರೈತರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು, ಕಾಲು ಮುರಿದ್ದು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟು ಅವರ ಗುಡಿಸಲು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೇ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಘಟನೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಮುಳ್ಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ. ಅವರ ಮನೆ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೇನೇ ಹೋಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಬಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಥಾವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅವರಗೆ ಯಾವ ರಕಣೆಯೂ ಕೊಡದೆ ಆ ಡಿ.ಎಫ್.ಒ. ಆದ ಶ್ರೀವಾನ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರನ್ನು ತಕ್ಷಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡು ತ್ರೀರಾ ಅಥವಾ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈಗೆ ರೈತರು ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನವಿಟ್ಟು ತಕ್ಷಣವೇ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಇದು ಉಲ್ಬಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಟ್ರೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಂತ್ತೇನೆ.